

Категорія справи № 909/1156/21: Господарські справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах, що виникають із правочинів, зокрема, договорів; Невиконання або неналежне виконання зобов'язань; купівлі-продажу.

Надіслано для оприлюднення: 03.02.2022. Зареєстровано: 03.02.2022. Забезпечено надання загального доступу: 04.02.2022.

Дата набрання законної сили: 24.02.2022

Номер судового провадження: не визначено

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Р І Ш Е Н Н Я

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

03.02.2022 Справа № 909/1156/21

Господарський суд Івано-Франківської області у складі судді Максимів Т. В. , розглянувши за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення (виклику) сторін

за позовом: Товариства з обмеженою відповідальністю [REDACTED]

до відповідача: Фізичної особи-підприємця [REDACTED]

про стягнення заборгованості за договором купівлі-продажу в сумі 19646 грн 26 коп.

встановив: до Господарського суду Івано-Франківської області звернулось Товариство з обмеженою відповідальністю [REDACTED] із позовною заявою до Фізичної особи-підприємця [REDACTED] про стягнення заборгованості за договором купівлі-продажу в сумі 19646 грн 26 коп.

Вирішення судом процесуальних питань.

02.12.2021 суд відкрив провадження у справі та ухвалив здійснювати розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення (виклику) сторін за наявними у справі матеріалами; встановив відповідачу строк для подання заяви у разі наявності заперечень проти розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження з відповідним обґрунтуванням.

За приписами ч. 1 ст. 7 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань", Єдиний державний реєстр створюється з метою забезпечення державних органів та органів місцевого самоврядування, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб, громадські формування, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб-підприємців з Єдиного державного реєстру.

Відповідно до ч. 1 ст. 10 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань", якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.

Копію ухвали про відкриття провадження у справі, суд надіслав товариству [REDACTED] на адресу, що зазначена в позовній заяві та Витязі з Єдиного державного реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Поштове відправлення, яким суд надсилав копію ухвали про відкриття провадження у справі, повернулись до суду із відміткою відділення Укрпошти "адресат відсутній за вказаною адресою".

Відповідно до п. 4 ч. 6 ст. 242 ГПК України, днем вручення судового рішення є день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відмову отримати копію судового рішення чи відмітки про відсутність особи за адресою місцезнаходження, місця проживання чи перебування особи, повідомленою цією особою суду.

Отже, у разі якщо ухвалу про вчинення відповідної процесуальної дії суд направив за належною адресою, тобто повідомленою суду стороною, і повернуто підприємством зв'язку з посиланням на відсутність (вибуття) адресата, відмову від одержання, закінчення строку зберігання поштового відправлення тощо, то вважається, що адресат повідомлений про вчинення відповідної процесуальної дії.

Крім того, за змістом ст. 2 Закону України "Про доступ до судових рішень", кожен має право на доступ до судових рішень у порядку, визначеному цим Законом. Усі судові рішення є відкритими та підлягають оприлюдненню в електронній формі.

Ухвалу Господарського суду Івано-Франківської області від 02.12.2021 оприлюднено в Єдиному державному реєстрі судових рішень, а тому відповідач мав можливість ознайомитися з текстом цієї ухвали.

Факт неотримання відповідачем кореспонденції, якою суд з додержанням вимог процесуального закону надсилав ухвалу для вчинення відповідних дій за належною адресою та яка повернулася до суду у зв'язку з її неотриманням адресатом, не може вважатися поважною причиною невиконання вимог згаданої ухвали, оскільки зумовлено не об'єктивними причинами, а суб'єктивною поведінкою сторони щодо отримання кореспонденції, яка надходила на його адресу.

02.12.2021 суд встановив відповідачу для подання відзиву на позов п'ятнадцятиденний строк з моменту отримання ухвали про відкриття провадження у справі.

Відповідач у встановлений судом строк відзиву на позов не подав.

Згідно з ч. 1 ст. 118 ГПК України, право на вчинення процесуальних дій втрачається із закінченням встановленого законом або призначеного судом строку.

Статтею 178 ГПК України передбачене право відповідача подати суду відзив на позовну заяву. Разом з тим, як визначено в ч. 3 цієї статті, у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд має право вирішити спір за наявними матеріалами справи.

Оскільки клопотань про розгляд справи у судовому засіданні з повідомленням сторін до суду не надходило та з огляду на відсутність у суду підстав для виклику сторін з власної ініціативи, згідно з ч. 5 ст. 252 ГПК України справа розглядається за наявними у ній матеріалами.

Відповідно до частини 4 статті 240 Господарського процесуального кодексу України, у разі розгляду справи без повідомлення (виклику) учасників справи, суд підписує рішення без його проголошення.

Позиція позивача.

Позовні вимоги мотивовані тим, що позивач на виконання умов укладеного між сторонами договору купівлі-продажу № [REDACTED] поставив відповідачу товар, однак відповідач в порушення умов договору отриманий товар оплатив частково, внаслідок чого виникла заборгованість в сумі 11105 грн 99 коп. Позовні вимоги обґрунтовані положеннями ст. 526, 530, 612, 655, 629 ЦК України, ст. 193 ГК України. Керуючись п. 7.2 вказаного договору на підставі ст. 536 та ст. 625 Цивільного кодексу України, за порушення строків оплати нарахував відповідачу 4410 грн. 59 коп. штрафу, 952 грн 99 коп. 3% річних та 33176 грн 69 коп. 10% річних за користування чужими грошовими коштами.

Позиція відповідача.

Відповідач відзиву на позов не подав, проти позову не заперечив, доказів погашення заборгованості не надав.

Обставини справи. Оцінка доказів.

Предметом спору є вимога позивача про стягнення з відповідача заборгованості за поставлений товар.

Сторони уклали договір купівлі-продаж відповідно до п. 2.1 в порядку та на умовах визначених цим договором, продавець зобов'язується передати у власність покупцеві визначений цим договором товар (шпон, шпон зрощений, клей, інші товари погоджені сторонами), а покупець зобов'язується прийняти та оплати його вартість.

Товар поставляється окремими партіями. Під партією розуміється кількість товару, зазначена у видатковій накладній (п.3.1.).

Постачання товару відбувається по заявці покупця (усній чи письмовій), на підставі якої продавець виставляє рахунок-фактуру. Сторони допускають передавання та узгодження заявок за допомогою факсимільного зв'язку та електронної пошти (п.3.2.).

Кількість та асортимент товару в партії узгоджується в кожному окремому випадку та визначається у видатковій накладній (п.3.3.).

Продавець передає, а покупець отримує товар на підставі довіреності покупця та видаткової накладної продавця. Датою отримання (моментом поставки, відвантаження, передачі) партії товару є дата, вказана у видатковій накладній (п.4.3.).

Ціна на товар включає в себе вартість упаковки та маркування товару. Ціна кожної партії товару розраховується у гривні відповідно до курсу продажу євро на міжбанку на день відвантаження партії товару (п.5.3.).

Оплата партії товару здійснюється шляхом перерахування коштів на поточний рахунок продавця протягом 14 календарних днів з моменту відвантаження партії товару (п.5.4.).

В пункті 7.2. договору сторони узгодили, що у випадку порушення строків оплати, покупець зобов'язаний сплатити пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми заборгованості за кожен день такого прострочення, а у випадку прострочення оплати товару більше ніж 7 календарних днів, покупець зобов'язується оплатити штраф у розмірі 10 % суми заборгованості. Застосування вищезазначених штрафних санкцій не виключає додаткового застосування інших передбачених діючим законодавством санкцій, загалом нарахування процентів за користування чужими коштами з розрахунку 10% річних та інфляційних втрат в розмірі 3 % річних за кожен день прострочення понад строк, вказаний у п.5.4.

Відповідно до п.9.1. договору, цей договір набуває чинності з моменту його підписання сторонами та діє протягом одного року, але в будь-якому випадку -до завершення взаєморозрахунків по даному договору, включаючи нараховані штрафні санкції, проценти за користування чужими коштами та інфляційні втрати.

На виконання умов договору позивач поставив відповідачу товар- столярна (деревина) плита (меблевий щит) березова з хвойним ядром 900 *2100*38 на суму 44105 грн 99 коп., що підтверджується долученою до матеріалів справи видатковою накладною від 24.12.2020 №889, яка підписана сторонами.

В порушення умов договору, відповідач прийняті на себе договірні зобов'язання не виконав, отриманий товар оплатив частково в сумі 33000 грн 00 коп., внаслідок чого утворилась заборгованість в сумі 11105 грн 99 коп.

З метою досудового врегулювання спору позивач 12.10.2021 направив на адресу відповідача претензію №б/н з вимогою оплатити заборгованість.

Однак вказана вимога задоволена відповідачем частково, у зв'язку з чим позивач звернувся до суду за захистом порушеного права.

Норми права та мотиви, якими суд керувався при ухваленні рішення.

Відповідно до ч. 1 ст. 67 ГК України відносини підприємства з іншими підприємствами, організаціями, громадянами в усіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів. Підприємства вільні у виборі предмета договору, визначенні зобов'язань, інших умов господарських взаємовідносин, що не суперечать законодавству України (ч. 2 ст. 67 ГК України).

За договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму (ст.655 ЦК України).

На підставі господарського договору між суб'єктами господарювання виникають господарські зобов'язання, в силу яких один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо), або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управнена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку (ст.173, 174 ГК України).

Згідно з ч. 1ст. 179 ГК України майново-господарські зобов'язання, які виникають між суб'єктами господарювання або між суб'єктами господарювання і негосподарюючими суб'єктами - юридичними особами на підставі господарських договорів, є господарсько-договірними зобов'язаннями.

Частиною 1 ст. 193 ГК України передбачено, що суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. До виконання господарських договорів застосовуються відповідні положення ЦК України з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

Згідно з ст. 525, 526,530 ЦК України якщо у зобов'язанні встановлений строк (термін) його виконання, то воно підлягає виконанню у цей строк (термін). Зобов'язання має виконуватись належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства. Одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом.

Приписами ч.1ст.692 ЦК України встановлено, що покупець зобов'язаний оплатити товар після його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього, якщо договором або актами цивільного законодавства не встановлений інший строк оплати товару.

Відповідно до ст.629 ЦК України, договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Згідно з ст. 610 Цивільного кодексу України, порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання). Боржник вважається таким, що прострочив, якщо він не приступив до виконання зобов'язання або не виконав його у строк, встановлений договором або законом (ч.1 ст. 612 Цивільного кодексу України).

Пунктом 2 ст. 614 Цивільного кодексу України встановлено, що відсутність своєї вини доводить особа, яка порушила зобов'язання. Відповідач доказів належного виконання своїх зобов'язань не надав, доводи позивача не спростував.

Приписами п.3 ч.1ст. 611 Цивільного кодексу України, передбачено, що у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом.

Статтею 549 ЦК України встановлено, що неустойкою (штрафом, пенею) є грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторowi у разі порушення зобов'язання. Штрафом є неустойка, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання.

Положеннями ст.230 ГК України передбачено, що штрафними санкціями у цьому Кодексі визнаються господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання.

Згідно з ст. 625 ЦК України боржник не звільняється від відповідальності за неможливість виконання ним грошового зобов'язання (ч.1). Боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом (ч. 2).

Положеннями ст.536 ЦК України визначено, що за користування чужими грошовими коштами боржник зобов'язаний сплачувати проценти, якщо інше не встановлено договором. Розмір процентів за користування чужими грошовими коштами встановлюється договором, законом або іншим актом цивільного законодавства.

Відповідно до статей 73,74 Господарського процесуального кодексу України доказами у справі є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність чи відсутності обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Суд не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи.

Зазначені вище норми процесуального закону спрямовані на реалізацію статті 13 Господарського процесуального кодексу України. Згідно з положеннями цієї статті судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом.

Висновок суду.

Факт порушення відповідачем свого зобов'язання щодо оплати отриманого товару в сумі 11105 грн 99 коп. підтверджується матеріалами справи, тому вимога позивача про стягнення з відповідача 11105 грн 99 коп. заборгованості обґрунтована та належить до задоволення.

Суд перевірів правильність нарахування позивачем штрафу в сумі 4410 грн 59 коп. та задовольняє його згідно розрахунку позивача, який є обґрунтованим та арифметично правильним.

Суд також, перевірів правильність нарахування позивачем 3 % річних та 10 % річних за користування чужими грошовими коштами в період 09.01.2021-23.11.2021, які згідно арифметичного розрахунку, проведеного судом за допомогою ІПС "Законодавство" менші за суму заявлену позивачем до стягнення, оскільки позивач при розрахунку не врахував положення ч. 5 ст. 254 Цивільного кодексу України, відповідно до якої, якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону у місці вчинення певної дії, днем закінчення строку є перший за ним робочий день, тому суд задовольняє вимоги щодо стягнення 3% річних в сумі 945 грн 74 коп. та 10 % річних за користування чужими грошовими коштами в сумі 3152 грн 52 коп. В решті суми нарахованих 3% річних та 10 % річних за користування чужими грошовими коштами належить відмовити.

За таких обставин суд дійшов висновку про часткове задоволення позову та стягнення з відповідача 11105 грн 99 коп. - заборгованості, 4410 грн 59 коп. - штрафу, 945 грн 74 коп. - 3 % річних, 3152 грн 52 коп. 10 % річних за користування чужими грошовими коштами.

Судові витрати.

Згідно з ч. 1 ст. 123 ГПК України судові витрати складаються з судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 129 ГПК України судовий збір у спорах, що виникають при виконанні договорів та з інших підстав, покладається на сторони пропорційно розміру задоволених позовних вимог.

При зверненні з позовом позивач сплатив судовий збір в розмірі 2270 грн 00 коп., що підтверджується платіжними дорученнями №2413 від 24 листопада 2021 року.

Суд враховуючи часткове задоволення позову, судовий збір в сумі 2266 грн 36 коп., покладає на відповідача, судовий збір в сумі 03 грн 63 коп. на позивача.

Керуючись статтями 2, 73, 74, 129, 233, 236-238, 240, 241, 256 Господарського процесуального кодексу України, суд

ВИРІШИВ:

позов Товариства з обмеженою відповідальністю [REDACTED] до Фізичної особи-підприємця [REDACTED] про стягнення заборгованості за договором купівлі-продажу в сумі 19646 грн 26 коп. задовольнити частково.

Стягнути з Фізичної особи-підприємця [REDACTED] (код [REDACTED]) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю [REDACTED] 11105 (одинадцять тисяч сто п'ять) грн 99 коп. заборгованості, 4410 (чотири тисячі чотириста десять) грн 59 коп. - штрафу, 945 (дев'яносто сорок п'ять) грн 74 коп. 3% річних, 3152 грн 52 коп. процентів за користування чужими грошовими коштами, а також 2266 (дві тисячі двісті шістьдесят) грн 36 коп. судового збору.

В частині позовних вимог про стягнення 07 (сім) грн 25 коп. 3% річних та 24 (двадцять чотири) грн 17 коп. процентів за користування чужими грошовими коштами відмовити.

Судовий збір в сумі 03 (три) грн 63 коп. покласти на позивача.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення господарського суду може бути оскаржено до Західного апеляційного господарського суду в порядку та строк, встановлений розділом IV Господарського процесуального кодексу України.

Повне рішення складено 03.02.2022

Суддя

Т. В. Максимів